II. SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU TOWARZYSTWA

MUZEUM ETNOGRAFICZNEGO

W KRAKOWIE

ZA ROK 1912.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA MUZEUM ETNOGRAFICZNEGO
W KRAKOWIE. — CZCIONKAMI DRUKARNI LITERACKIEJ
POD ZARZĄDEM L. K. GÓRSKIEGO. — 1913.

Drugi rok istnienia Towarzystwa Muzeum etnograficznego w Krakowie przeszedł pomyślnie. Wzrosła liczba członków Towarzystwa, pomnożyły się znacznie zbiory muzealne, powiększyło się koło przyjaciół Muzeum etnograficznego, wzrosło zainteresowanie się sprawą, której służymy.

Bogate zbiory nasze dopraszają się wygodnego i odpowiednego pomieszczenia, bo przepełniają obecny szczupły lokal, a w znacznej części kryją się w skrzyniach i pudłach. To też Wydział czynił usilne starania w roku ubiegłym o pozyskanie pomieszczenia dla Muzeum etnograficznego na Wawelu w gmachu poseminaryjnym. Wszystkie czynniki miarodajne usposobione są życzliwie dla tej myśli, ale ponieważ decyzya w sprawie przeznaczenia wzmiankowanego gmachu na Wawelu, na pomieszczenie zbiorów Muzeum etnograficznego, należy do Wysokiego Sejmu, przeto czekać musimy na odnośną uchwałę. Tymczasem Wysoki Wydział krajowy zażądał uzupełnienia petycyi naszej przedłożeniem inwentarza Muzeum etnograficznego, planów i kosztorysów restauracyi gmachu poseminaryjnego na Wawelu, zamknięć rachunkowych za lato ubiegłe i preliminarza budżetu na rok następny, wreszcie sprawozdań z dotychczasowej czynności naszego Towarzystwa. Wszystkie te dokumenta zostały przygotowane i będą przedłożone z ponowną prośbą Wysokiemu Sejmowi, skoro się zbierze.

Z chwilą uzyskania odpowiedniego i trwałego pomieszczenia Muzeum etnograficznego w gmachu na Wawelu, byt i rozwój tego Muzeum będzie zapewniony. Ośmielamy się wyrazić nadzieję, że stanie się to w roku 1913.

Wtedy jednak Wydział Towarzystwa będzie musiał zająć się restauracyą wewnętrzną gmachu poseminaryjnego, gdyż z uwagi na stan finansów krajowych, Wydział krajowy nie zrobił nam żadnej nadziei, aby mógł podjąć się teraz restauracyi tego gmachu kosztem kraju. Koszta wewnętrznej restauracyi obliczono na kwotę 36.247·50 kor., a restauracya ma być przeprowadzona częściowo w ciągu lat dziesięciu. Wydatek ten obciąży budżet nasz rocznie kwotą około 4.000 kor.; wzrosną także wydatki, połączone z utrzymaniem Muzeum, w miarę rozszerzania się jego. Ponieważ jednak różne instytucye krajowe i kilka zamożnych osób obiecało zabiegi nasze poprzeć finansowo, skoro Muzeum etnograficzne umieścimy w gmachu na Wawelu, przeto Wydział z całem przekonaniem wy-

raża nadzieję, że Towarzystwo podoła trudnemu zadaniu, spotykając się ze wszystkich stron z życzliwem i skutecznem poparciem.

Poparcia takiego użyczała nam także zawsze z całą gotowością prasa polska, za co jej na tem miejscu składamy z przyjemnością gorące podziękowanie.

Praca w Muzeum.

Najpilniejszą pracą w Muzeum naszem jest zinwentaryzowanie zbiorów z powodu bardzo szybkiego ich wzrostu. Pomimo braku środków na opłacanie pomocnika przy tej robocie i pomimo wielkiej ciasnoty w Muzeum, co przeszkadza w pracy, inwentaryzacya idzie naprzód i w roku 1913 będzie ukończona. Sporządza się równocześnie inwentarz kartkowy z dokładnem opisaniem przedmiotów muzealnych.

Kustosz, p. Seweryn Udziela, brał czynny udział w urządzaniu wystawy prac niewiasty polskiej w Pradze czeskiej, a Muzeum etnograficzne wysłało na tę wystawę cztery kompletne kostyumy: strój dzisiejszy dziewczyny z Bieńczyc z pod Krakowa, strój z przed lat 100 kobiety zamężnej krakowskiej, strój z przed lat 50 kobiety z Albigowej pod Rzeszowem i strój dzisiejszy panny młodej z pod Łowicza.

Celem zwrócenia uwagi na sztukę ludową polską i zachęcenia do studyów nad nią miał kustosz p. S. Udziela wykład w Krośnie o sztuce ludowej polskiej i o strojach ludowych w sali miejscowego „Sokoła“, przepełnionej inteligencyą miejscową i okoliczną, młodzieżą szkół średnich i ludem z wiosek sąsiednich. Drugi wykład o sztuce ludowej miał dla nauczycieli rysunków szkół średnich i wydziałowych w Krakowie.

Ze zbiorów muzealnych korzystały licznie panie nauczycielki robót ręcznych, artyści dekoracyjni, państwo Dąbrowscy z Warszawy brali wzory do wyrobów ozdób na drzewko, p. Henrykowa Sienkiewiczowa wzory haftów krakowskich dla ochrony w Oblęgorku. Studya naukowe czynili prof. Maurizio ze Lwowa, p. Frankowski z Krakowa i inni.

Zbiory.

Zbiory muzealne powiększają się stale i szybko.

Pocieszającem jest bardzo, że Polacy ze wszystkich ziem polskich nadsyłają liczne i cenne dary do Muzeum etnograficznego w Krakowie. W roku 1912 otrzymaliśmy przedmioty muzealne nietylko z Galicyi, ale także z Ks. Poznańskiego, z Królestwa, z Litwy, z Białej Rusi, z Podola i Ukrainy, a liczba przedmiotów w tym roku ofiarowanych przez 69 osób wynosi 441. Od chwili otwarcia Muzeum etnograficznego, to jest w ciągu dwóch lat, wpłynęło do jego zbiorów w darze około 1000 przedmiotów. To też według tymczasowego obliczenia, przeprowadzonego w sierpniu 1912 r., na zbiory Muzeum etnograficznego składa się 3.300 przedmiotów

wartości 9000 kor. W tym czasie obejmowało Muzeum: 25 sprzętów domowych, 72 naczyń domowych, 11 narzędzi gospodarskich, 39 narzędzi rzemieślniczych, 319 przedmiotów do strojów, 13 instrumentów muzycznych, 1217 przedmiotów sztuki ludowej, 54 przedmiotów do kultu, 9 zabawek, 18 przedmiotów żywności, 25 modeli budynków, sprzętów i narzędzi, 450 rysunków i malowideł, 352 fotografii, 528 widokówek i 102 tomów dzieł w bibliotece.

W roku 1912 darowało 69 osób: 3 sprzęty domowe, 43 naczyń domowych, 3 narzędzia gospodarskie, 1 narzędzie rzemieślnicze, 132 części odzieży, 2 instrumenta muzyczne, 118 obrazów, rzeźb, wycinanek i pisanek, 29 przedmiotów do kultu, 10 zabawek, 7 modeli, 37 fotografii, 43 widokówek i 14 książek i rękopisów.

W szczególności ofiarowali:

P. Antosiewiczówna Stanisława: garnek gliniany, kołatkę wielkanocną drewnianą, palmę, pięć pisanek i zabawkę dziecinną z Kamienia, pow. Nisko, Galicya. P. Bandrowska Marya: dwie różdżki weselne z Sowlin i z Przyszowy, pow. Limanowa, Galicya. P. Biedrzycki Stefan: naczynie z kory brzozowej z gubernii włodzimierskiej. P. Błaszkiewicz Mieczysław Józef: starodawny, płócienny kominek do świecenia z Sokołowa, pow. Kolbuszowa, Galicya. Prof. Bujak Franciszek: kołnierz haftowany z pod Tyczyna, pow. Rzeszów, Galicya, starodawny zamek drewniany z Maszkienic, pow. Brzesko, Galicya i jedno dzieło. Prof. Bujwid Odo: dwa wieńce dożynkowe z Czasławia, pow. Wieliczka, Galicya. P. Ciastoniówna Zofia: dawne ozdoby paciorkowe do kapelusza męskiego z Podłęża, pow. Bochnia, Galicya. P. Cierniak Jędrzej: różdżkę weselną z Zaborowa, pow. Brzesko, Galicya. P. Cieszanowski Józef: wykonany przez siebie model wozu z Radziszowa, pow. Podgórze, Galicya. Ks. Domluvil Edward z Mezericzi na Morawach: dwanaście fotografii budynków na Morawach z dokładnymi opisami. P. Drewko Michał: haft ręczny na rękawy koszuli kobiecej huculskiej. P. Dutkiewicz Stanisława: tekturową kapliczkę ścienną pokojową z Podgórza, Galicya. P. Dynowska Marya: dziesięć wycinanek z Lubelskiego. P. Gostkowska Marya: strój kobiecy z Albigowej z czasu około 1830 roku. P. dr. Gryniewicz Adolf: starodawny stanik kobiecy litewski. P. Grzybowski Józef: obraz św. Agnieszki, malowany na szkle, starą książkę do modlenia i model „stojaka“ do trzymania szczyp smolnych przy świeceniu z Janowic, pow. Biała, Galicya. P. Gworek Jan: Dwa modele studzien z Golkowic, pow. Podgórze i z Dworów, pow. Oświęcim, Galicya. P. Hachorkiewicz Barbara: dwa kaganki gliniane ze Skawiny, pow. Podgórze, Galicya. P. Talko-Hryncewiczówna Helena: dzbanuszek z jaja gęsiego, ozdobiony wycinankami z papieru z Soboty w Łowickiem, Królestwo Polskie. Prof. Talko-Hryncewicz Juljan: trzydzieści trzy karty z typami ludowymi

i dwie pary modeli trzewików litewskich z Piłwiszek, gub. suwalska. Prof. ks. Kaczmarczyk Józef: łańcuszek srebrny, wykonany na motywach ludowych rumuńskich. P. Kamińska Marya: trzy wycinanki kurpiowskie ze wsi Łyse, pow. Kolno, gubernia łomżyńska. P. Kasprzykówna Bronisława: jedenaście pisanek z Samborskiego, Galicya. P. dr. Kosiński Władysław: ośm broszur pism własnych, zeszyt z wycinkami z dzienników, trzy obrazki obchodów ludowych w Baligrodzie i rękopis „listu z nieba“ z 1824 roku. P. Kunze Aleksander: gliniany dzbanek na wodę, nóż i młynek do kawy z Bośni. Komisya Klimatyczna w Zakopanem: Szopkę i tekturowe stroje chłopców, chodzących z szopką w Zakopanem. P. Leichtfriedowa Stanisława: haftowaną koszulę męską z Taraszczy, gub. kijowska i dwa starodawne obrazy malowane na papierze. P. Lendzina Adolfina: płócienną, haftowaną ręcznie chustkę do wiązania na głowę z Przewozu, powiat wielicki. P. Leńczyk Gabryel: malowidła kapliczek przydrożnych z pod Mogilan, pow. podgórski, dwie figurki drewniane i dwie laski rzeźbione przez wieśniaka z Husowa w pow. łańcuckim i jego rękopis z utworami poetycznymi. P. Lesiecki Rudolf: model malowanej skrzyni góralskiej z Bukowiny, pow. Nowy Targ. P. Lubowiecki Jan: dawną fajkę drewnianą z cybuchem z Więckowic, pow. krakowski. Prof. Łoś Jan: kapelusz filcowy, czarny, męski z Opoczyńskiego i fotografię stamtąd. P. Malewski Bronisław: pięć pasów kobiecych, ręcznie tkanych, stroik na głowę i ręcznik ozdobny z Białej Rusi. P. Matysik Jan: kosę z grabkami, kosisko z kabłąkiem i starodawny kominek do świecenia z Cholerzyna, pow. krakowski. P. Madlówna Nimfa: dwanaście pisanek morawskich i drewnianą figurę Chrystusa, rzeźbioną przez wieśniaka w Czeladzi, pow. olkuski, Królestwo Polskie. P. Moczulski Ignacy: kołowrotek starodawny z Tołoczyna, pow. orszański, gub. mohylowska. P. Moszyński Stanisław: dwadzieścia dwie pisanki z Lubaczowa, pow. cieszanowski, Galicya. P. Morawski J. B.: dwie czapki słomiane, noszone przez chłopów, chodzących po śmigusie w Ubrzeziu, pow. limanowski, Galicya. P. dr. Namysłowski Bolesław: ręcznik haftowany z Białej Rusi. P. Olesko Helena: trzy dzbanki, dwojaki, dwie miski gliniane z Zinkowa, pow. latyczewski, gwizdawkę glinianą i pięć pisanek z Połtaw, Podole rosyjskie, tudzież cztery kartki z ornamentem ludowym. Ordowie Władzio i Tadzio: strój pastuszka białoruskiego z Nowosyczy, gub. grodzieńska. P. Ostrowski Witołd: kapotę, gorset starodawny, rańtuch i kawał haftu ręcznego z okolic Rzeszowa. P. Pachoński Henryk: fotografię dawnego kościoła drewnianego z Zembrzyc, pow. wadowicki, Galicya. P. Palczewski Tadeusz: dwadzieścia trzy fotografie. P. Piłsudzki Bronisław: łyżkę i piszczałkę drewnianą z Nowicy, pow. gorlicki, Galicya. Ks. Piotrowski Aleksander: dwa obrazy religijne, malowane na papierze. P. Polek Stani-

sław: strój męski noszony dawniej w Krzęcinie, pow. podgórski, Galicya. P. Przybytniewski Władysław: szesnaście pasów kobiecych, ręcznie tkanych z Litwy. P. Siedlecka Marya igielnik zakopiański. P. Sieniawska Zofia: widokówki z typami ludowymi. P. Skąpska Zofia: ręcznie haftowaną koszulę kobiecą, gorset i kaftanik z Brzyzny, pow. nowosądecki, Galicya. P. Stankiewicz Ida: górnicę męską i haftowaną ręcznie białą chustkę na głowę, związaną w czepiec z Lipnicy Wielkiej, pow. grybowski, Galicya. P. Stępieniówna Marya: dzbanek i talerz porcelanowy, zdobiony wzorami ludowymi z wyspy Wellen. P. Stobiecki Stefan: dawny kapelusz męski z Zakopanego, pleciony z korzenia. P. Styczyńska Maryanna: czepeczek biały, haftowany ręcznie w 1882 r. i stary talerz malowany z Jarogniewic, W. Ks. Poznańskie. Ks. Suwada Karol: dawny „łoktus" na głowę i trajkotkę wielkanocną z Radłowa, czepiec weselny haftowany na tiulu i „świat" z Wał-Rudy, dwa czepce weselne, fartuch weselny i „łoktus" ślubny z Biskupic, krakuska ze Zdrochca, pow. brzeski, Galicya i starą książkę. P. Święcicka Marya: strój kobiecy białoruski, tudzież dwa ręczniki ozdobne, tkane w Jenchimowiczach, pow. słucki, gubernia mińska. P. Szukiewicz Wandalin: dwadzieścia cztery pasów kobiecych, ręcznie tkanych z Białej Rusi. P. Taroni Feliks: starodawny kaganek gliniany i pająka ze słomy i z kwiatów, z Osielca, pow. myślenicki, Galicya. P. Taroni Ludwik: kollekcyę zabawek jaworowskich, Galicya. P. Tetmajer Włodzimierz: kompletny strój kobiecy z Węgierskiego Hradyszcza na Morawach, trzynaście haftów do koszul i koronki. P. Truskolaska Jadwiga: cztery pasy kobiece, ręcznie tkane z Białej Rusi. P. Udziela Seweryn Ludwik: Ręczną maglownicę i tkany popręg na konia z Rżówki, pow. orszański, gub. mohylewska. P. Wasilewski Leon: dzieło własne „Litwa i Białoruś". P. Węgrzynowicz Leopold: formę drewnianą do wygniatonia serów owczych z Dobrej, pow. limanowski, Galicya; huculską laskę z Żabiego, pow. kosowski, Galicya; obraz stary, ruski, św. Mikołaja, malowany na drzewie z powiatu borszczowskiego, Galicya; pięć haftów ręcznych na płótnie do koszuli, spodnicę, zapaskę i trzy kawałki samodziałów z Wierchniakowiec, dwie krezy paciorkowe na szyję ze wsi Kapnicińce; trzynaście „dziurdzonów" („gierdanów") paciorkowych do włosów ze wsi Bilcze Złote, Gusztynek, Strzałkowice, Piszczatyńce, Burdiakowce i Krzywcze; ośm haftów ręcznych na płótnie do koszuli ze wsi Strzałkowice i Krzywcze w pow. borszczowskim, Galicya. P. Węgrzynowiczowa Eugenia: pięć dzbanów, dwa garnki, pięć misek, fajkę, konewczkę drewnianą, „rakwę" toczoną z drzewa, koszyczek, fujarkę pastuszą, trzy szaliki kobiece, pas, krajkę, torbę i cztery świeczki woskowe, obrzędowe z okolicy Kut, Galicya. P. Wojnas Stanisław: garnek gliniany, malowany z Husiatyna, dwa dzbanki, garnek z pokrywą, miskę i skarbonkę glinianą ze Stal, pow. tarno-

brzeski, Galicya. P. Zawiliński Roman: dzieło własne „Z kresów polszczyzny“. Hr. Żółtowska Marya: trzy wieńce dożynkowe z Jarogniewic, W. Ks. Poznańskie.

Wszystkim wyżej wymienionym ofiarodawcom składamy na tem miejscu najgorętsze podziękowanie i prosimy o dalszą pamięć o Muzeum etnograficznem krakowskiem.

Ponieważ fundusze nasze są bardzo skromne, a pomieszczenie Muzeum nader ciasne, przeto nie mogliśmy kompletować zbiorów drogą kupna. Zakupiliśmy tylko przygodnie, korzystając z wyjątkowo dobrych warunków, model wiatraka z Przecławia w pow. mieleckim w Galicyi i strój Hucułki z pow. kosowskiego.

Biblioteka.

Biblioteka nasza powiększyła się w roku 1912 o dzieł kilkanaście zaledwie, bo dla braku miejsca na pomieszczenie tej biblioteki musieliśmy wstrzymać się na razie z energiczniejszemi staraniami o książki. P. dyrektor Roman Zawiliński obiecał nam darować szafę z książkami treści etnograficznej, gdy będziemy mieli lokal na bibliotekę. P. Seweryn Udziela przeznacza także swoją bibliotekę fachową, obejmującą około 500 tomów. Skoro więc tylko Towarzystwo Muzeum etnograficznego otrzyma obszerny lokal na Wawelu, dołoży Wydział usilnych starań, aby bibliotekę i czytelnię fachową utworzyć i oddać do użytku publicznego.

Goście.

W roku 1912 było Muzeum etnograficzne otwarte dla publiczności przez 119 dni. W tym czasie 622 osoby zwiedziły nasze zbiory, a dwanaście wycieczek młodzieży ze szkół wydziałowych i średnich w liczbie 369 osób przyjmowaliśmy u siebie.

Ciasnota, panująca już w lokalu muzealnym, utrudnia organizowanie zbiorowych wycieczek szkolnych do Muzeum i z tego powodu zmalała liczba zwiedzającej młodzieży. Ażeby jednak tak młodzieży szkolnej, jak i najszerszym warstwom ludności ułatwić zapoznanie się ze zbiorami etnograficznymi i idee Towarzystwa naszego spopularyzować, zniósł Wydział opłatę za wstępy do Muzeum, która i tak przynosiła bardzo małe dochody.

Fundusze.

Wydział Towarzystwa czynił usilne starania o powiększenie funduszów i w tym celu, oprócz osobistych zabiegów członków Wydziału między znajomymi i przyjaciółmi celem pozyskania ich na członków Towarzystwa, albo uzyskania jednorazowych darów, rozpisał petycye do wszystkich Rad powiatowych i do 20 większych miast w kraju z prośbą o subwencyę. Również rozesłał Wydział około 700 imiennych zaproszeń do wstąpienia do Towarzystwa. W roku sprawozdawczym wpłynęły subwencye od Wydziałów po-

wiatowych w Żywcu i w Czortkowie po 50 kor., w Przemyślanach 30 kor., w Nowym Sączu 20 kor. i w Ropczycach 10 kor. Nadto jednorazowo ofiarował na rzecz Muzeum etnograficznego p. Edward Maurizio w Krakowie 100 kor., p. Kramsztykówna Janina w Warszawie 25 kor. 37 hal., p. Józef Szczepanik w Nowym Targu 10 kor., p. Ewa Bujakówna w Krakowie 2 kor. 28 hal. i ks. Bolesław Strzeszewski 2 kor.

Z uwagi na skromne dochody Towarzystwa, zaprowadzono w wydatkach jak największą oszczędność, aby pozyskać fundusz zapasowy, z którego byłoby można opędzać najniezbędniejsze wydatki w miesiącach z mniejszym dochodem.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW

za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1912 roku.

Dochody.

1. Saldo z roku 1911	737·65	K
2. Wkładki członków	1629·50	„
3. Dary jednorazowe	215·95	„
4. Za wstępy do Muzeum	59·73	„
Dochód wynosił razem	2792·83	K

Wydatki.

1. Czynsz za lokal	744·—	K
2. Obsługa i dyżur	279·80	„
3. Opał i światło	27·50	„
4. Instalacya i konserwacya	33·25	„
5. Zakupno przedmiotów muzealnych	112·—	„
6. Wydawnictwa (druk „Sprawozdania")	86·—	„
7. Pomoc pisarska	260·—	„
8. Wydatki kancelaryjne (druki) i porto	206·11	„
9. Saldo na rok 1913	1044·17	„
Wydatki wynosiły razem	2792·83	K

W Krakowie, dnia 31 grudnia 1912 roku.

Prezes: *Prof. Juljan Talko-Hryncewicz.*

Sekretarz: *Dr Eugeniusz Kiernik.*

Skarbnik: *Prof. Franciszek Bujak.*

Komisya rewizyjna:

Dr K. Kaczmarczyk. *Prof. Jan Łoś.* *Dr Ed. Długopolski.*

PRELIMINARZ BUDŻETU

dochodów i wydatków na rok 1913.

Dochody.

Wkładki członków	1700 K	
Dary jednorazowe (subwencye) i t. p.	500 „	
Razem		2200 K

Wydatki.

Czynsz za lokal	744 K	
Obsługa i dyżur	300 „	
Opał i światło	50 „	
Instalacya i konserwacya	50 „	
Zakupno przedmiotów muzealnych	500 „	
Druki (sprawozdanie i t. p.)	100 „	
Pomoc pisarska	500 „	
Wydatki kancelaryjne i porto	250 „	
Razem		2494 K
Niedobór do pokrycia		294 K

Członkowie.

Towarzystwo Muzeum etnograficznego liczyło w roku sprawozdawczym 6 członków założycieli, którzy złożyli na rzecz Towarzystwa jednorazowo po 200 koron i 66 członków zwyczajnych. Ponieważ w roku 1911 liczba członków wynosiła 59 osób, przeto w ciągu roku ostatniego powiększyła się ta liczba o 13 osób. Wzrost bardzo powolny, pomimo, że Wydział rozesłał około 700 imiennych zaproszeń. Zapewne, że nie małą przyczyną tego stanu rzeczy jest obecna niepewna sytuacya polityczna i obawa wojny, która od kilku miesięcy przygniata nasze społeczeństwo.

Skład Towarzystwa.

Wydział:

Przewodniczący: Julian Talko Hryncewicz;
Zastępca przewodniczącego: Ks. Franciszek Gabryl;
Skarbnik: Franciszek Bujak;
Sekretarz: Eugeniusz Kiernik;
Kustosz: Seweryn Udziela;
Członek Wydziału: Stanisław Estreicher;
„ „ Kazimierz Żurawski;

Członkowie Założyciele:

Chrzanowski Ignacy.
Dziewulska Antonina.
Dziewulski Stefan.
Galewska Wanda.
† Galewski Adolf.
Ptaśnik Jan.

Członkowie zwyczajni:

Bochenek Adam, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Bugiel W., dr med., Paryż.
Bujak Franciszek, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Chudyba Stanisław, ks. katecheta, Podgórze.
Czekanowski Jan, dr, Petersburg.
Dąbczańska Helena, Lwów.
Długopolski Edmund, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Domagalska Marya, dyrektorka szkoły, Podgórze.
Duda Franciszek, dr, adjunkt archiwum kraj., Kraków.
Dyboski Roman, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Dzieduszycki hr. Paweł, Kraków.
Dziewulska Jadwiga, Kraków.
Eiger Maryan, dr, Kraków.
Estreicher Stanisław, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Florczak Józef, ks. katecheta, Podgórze.
Gabryl Franciszek, ks. dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Galewski Tadeusz, Kraków.
Gawełek Franciszek, Kraków.
Gross Adolf, dr, adwokat, poseł do parlamentu, Kraków.
Gumplowicz Władysław, dr, Kraków
Henzler Józef, urzędnik pocztowy, Kraków.
Hryncewicz Talko Juljan, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Hupka Stanisław, dr, Kraków.
Jakóbiec Jan, dr, prof. gimn., Kraków.
Jarnuszkiewicz Marya, Zakopane.
Jasiński Stanisław, dr, Kraków.
Jelski Aleksander, Zamość.
Kaczmarczyk Kazimierz, dr, Kraków.
Kepler Paweł, dr medycyny, Podgórze.
Kiernik Eugeniusz, dr, Kraków.
Kłębkowski Kazimierz, inżynier, Kraków.
Kozubski Jan, dr, Kraków.
Krzyształowicz Franciszek, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Kutrzeba Stanisław, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Leichtfriedowa Stanisława, Podgórze.
Lesiński Izaasz, ks., Kraków.
Lewiński Jan Stanisław, dr, Warszawa.
Łoś Jan, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.

Malewski Bronisław, Wysoki Dwór, gub. wileńska..
Mierzejewski Władysław, dr, Kraków.
Mleczko Jan, ks. proboszcz, Przecław.
Morawski Kazimierz Maryan, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Mostowska Zofia, Lwów.
Nitsch Kazimierz, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Ognisko Krajowego Związku nauczycielstwa lud., Limanowa.
Ostaszewski Kazimierz, Kraków.
Pawłowska Zofia, dyrektorka szkoły, Skawina.
Piotrowski Aleksander, ks. wikaryusz, Lubzina.
Piotrowski Józef, nauczyciel, Podgórze.
Raczyński Józef, dr.
Romer Eugeniusz, dr, prof. Uniwersytetu, Lwów.
Sawicki Ludomił, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Siedlecka Marya, Kraków.
Siwak Michał, inspektor szkolny krajowy, Lwów.
Stępień Józef, dyr. Tow. Zaliczkowego, Podgórze.
Suwada Karol, ks. wikaryusz, Radłów.
Szeptycka hr. Jadwiga, Przyłbice.
Taroni Feliks, nauczyciel, Podgórze.
Udziela Maryan, dr, lekarz powiatowy, Gródek Jagielloński.
Udziela Seweryn, inspektor szkolny okręgowy, Podgórze.
Warchałowski Antoni, Podgórze.
Węgrzynowicz Leopold, prof. gimn., Buczacz.
Włodek Jan, dr, Kraków.
Zakrzewski Stanisław, dr, prof. Uniwersytetu, Lwów.
Żółtowski hr. Adam, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.
Żórawski Kazimierz, dr, prof. Uniwersytetu, Kraków.

Czego nam potrzeba do zbiorów Muzeum etnograficznego?

Muzeum etnograficzne pragnie odtworzyć życie ludu, jakiem ono jest w dniu powszednim i świątecznym, w chwili radości i w chwili smutku — więc gromadzi przedmioty lub ich rysunki, jakich lud używa w pewnej miejscowości i jakie posiada. Najpożądańsze są przedmioty naturalne, a gdy ich niemożna dostarczyć, trzeba je zastąpić modelami, malowidłami, rysunkami i fotografiami. Do zbiorów muzealnych potrzebne są:

1. Modele, rysunki i fotografie kościołów, cerkwi i bożnic drewnianych i takichże dzwonnic, kapliczek, chat, spichlerzy, młynów, tartaków, foluszów i t. d.

2. Okazy, modele, rysunki i fotografie sprzętów, jak: skrzyń, łóżek, kołysek, stołów, stołków, ław, półek, szafek na naczynia, sąsieków i t. d., obrazy malowane na szkle, drewnie lub płótnie, zamki, kłódki i t. p.

3. Okazy, rysunki i fotografie naczyń: garnków, misek, dzbanków, cebrzyków, konewek, beczek, łyżek, noży, nożyków, czerpaków, stępek, kaganków, lichtarzy i t. p.

4. Okazy, modele, rysunki i fotografie narzędzi rzemieślniczych i rolniczych, a więc: kądziele, kołowrotki, międlnice, cierlice, warsztaty tkackie, garncarskie, kuśnierskie — pługi, brony, żarna, łopaty, widły, biczyska — uprząż na konie i jarzma na woły, wozy sanie — stępy, przyrządy do wytłaczania oleju i t. d.

5. Okazy, rysunki i fotografie strojów codziennych i świątecznych, letnich i zimowych, dziecinnych, męskich i kobiecych.

6. Okazy, rysunki i fotografie przedmiotów, służących do ozdoby mieszkania i ubrania, n. p. różnych „światów" z opłatków, pająków ze słomy, ptaków z jaj lub z makówek, wycinanek z papieru — pierścieni, szpilek, spinek, krzyżyków, medalików, lasek tabakierek, bukietów i t. p.

7. Okazy, rysunki i fotografie przedmiotów, związanych z uroczystościami, jak: szopki, gwiazdy, turonie, kozy, podłaźniki, ogródki czyli wózki wielkanocne, wieńce dożynkowe, wiązki ziela święconego, palmy, różdżki weselne, kołacze, korowaje, pisanki wielkanocne i t. p.

8. Instrumenta muzyczne: więc piszczałki, różne trąby i trąbity, skrzypki własnego wyrobu, liry, kobzy, rogi, gwizdawki gliniane i t. p.

9. Laski czyli kule wójtowskie, laski z karbami (na karbach liczą kopy zwożone z pola do stodoły i t. p.), oznaki cechowe, (cechy), przezmiany i t. p.

10. Zabawki dziecinne: piłki, grzechotki i różne inne wymyślane, lub używane przez dzieci.

11. Wreszcie wszelkie inne przedmioty, których tutaj nie wymieniono, a których lud używa lub używał, czy to przy pracy, czy przy zabawie.

12. Rękopisy ze zbiorami pieśni ludowych, zagadek, przysłów, bajek, podań, legend, baśni — z opisami wesel, chrzcin i pogrzebów — dożynków i innych zwyczajów ludowych. Fotografie ludu przy pracy i zabawie, fotografie uroczystości ludowych i t. p.

Gdyby w każdym powiecie znalazła się przynajmniej jedna osoba, któraby zajęła się zbieraniem przedmiotów w swojej okolicy dla Muzeum etnograficznego, zainteresowała tą sprawą znajomych swoich i zachęcała ich do współdziałania, to wkrótce Muzeum etnograficzne mogłoby zadośćuczynić wymaganiom i potrzebom naukowym, a społeczeństwo polskie mogłoby być dumne, że stworzyło sobie w dawnej stolicy polskiej, w Krakowie, instytucyę poważną, pożyteczną i piękną, której mu tak bardzo brakowało.

Sprawę tę gorąco polecamy inteligencyi naszej i upraszamy najdrobniejsze nawet przedmioty nadsyłać do Muzeum etnograficznego w Krakowie, Studencka, L. 9.

ZAPROSZENIE.

Wydział „Towarzystwa Muzeum etnograficznego w Krakowie“ ul. Studencka, L. 9 zaprasza do wpisywania się na członków Towarzystwa.

Wkładka miesięczna 1 K. Wpisowego nie opłaca się.

Członkowie założyciele płacą jednorazowo 200 kor.